

سوالات درس به درس اقتصاد دهم انسانی

جواب سوالات فصل اول-بخش اول

۱- منظور از داشتن ((قابلیت مصارف متعدد)) در مورد منابع و امکانات چیست؟ یعنی از منابع و امکانات بصورت‌های مختلف میتوان استفاده کرد، مثلاً از زمین میتوان برای کشت انواع محصولات، مراکز صنعتی و ساختمانهای مسکونی استفاده نمود، بعبارت دیگر، منابع فقط یک کاربرد خاص ندارد و میتوان از آنها برای رفع نیازهای دیگری نیز سود برد.

۲- چرا افراد باید در میان خواسته‌های خود به انتخاب دست بزنند؟ زیرا، منابع و امکانات در دسترس انسان قادر به رفع تمامی نیازهای نامحدود انسان نیست و به ناچار باید از میان آنها آن دسته نیازهایی را که اولویت بیشتر دارند، انتخاب کند

۳- به نظر شما، با بکارگیری روش علمی چه مسائلی را در زندگی اقتصادی جامعه می‌توان پیش‌بینی کرد؟

به عنوان مثال: - افزایش بارندگی در طول سال و مهار آب از طریق سدسازی ← افزایش محصولات کشاورزی ← پایین آمدن قیمت محصولات کشاورزی و به عکس - افزایش حقوق کارکنان دولت ← بالا رفتن نرخ تورم

۴- اقتصاد چیست؟ دیدگاه اسلام نسبت به اقتصاد چگونه است؟ اقتصاد علمی است که رفتار بشر را بصورت رابطه‌ای بین منابع تولید کمیاب (که موارد

استفاده مختلف دارند) با نیازهای مادی بشر (که نامحدودند) مطالعه میکند. از نظر اسلام ارتقای معنوی انسان مد نظر است و تلاش برای تامین نیازهای مادی افراد خانواده مثل تلاش در راه خدا قابل تقدیر است

۵- بین وضعیت اقتصادی و استقلال سیاسی جامعه چه ارتباطی وجود دارد؟ ارتباط مستقیم وجود دارد، زیرا کشوری که وضع اقتصادی نابسامانی دارد آسیب پذیر است و بشدت تحت تاثیر فرهنگ مهاجم قرار می گیرد و به عکس

۶- فرض کنید جامعه ای بجای تولید کالاهای اساسی به تولید کالاهای تجملی پردازد. آیا این اقدام صحیح است؟ چرا؟

خیر، زیرا با توجه به محدود بودن منابع موجود، سرمایه گذاری در تولید کالاهای اساسی یک اقدام صحیح و عاقلانه است

۷- هزینه فرصت بیانگر چه چیزی است؟ این اصل چگونه در تصمیم گیری درست به ما کمک می کند؟

هزینه ی فرصت از دست رفته بیانگر چیزی است که از آن صرف نظر یا بعبارتی، آنرا از دست میدهیم، مثلا با پولی که داریم میتوانیم یک پیراهن یا ۲ جلد کتاب بخریم. اگر پیراهن بخریم در واقع از خرید ۲ جلد کتاب صرف نظر کرده ایم.

جواب سوالات فصل دوم - بخش اول

۱- اهمیت حسابداری ملی را بگویید. حسابداری ملی تاثیر سیاست اقتصادی را

بر رشد اقتصادی سنجیده و درآمد جامعه را معین میکند

۲- فعالیت تولیدی چیست؟ فعالیتی است که به تهیه کالای مورد نیاز مردم

پردازد یا ارزش کالاها را افزایش دهد

۳- چرا در اندازه گیری تولید کل جامعه ارزش کالای واسطه ای محاسبه

نمیشود؟ چون ارزش کالای واسطه در بطن کالای نهایی نهفته

است. اگر آنرا محاسبه کنیم، ارزش کالاها دوبار محاسبه شده، یکبار بصورت

کالای نهایی و یکبار بصورت مستقل

۴- برای محاسبه فعالیتهای تولیدی در حسابداری ملی چه شرایطی لازم

است؟ ۱- کالا از بازار عبور کند ۲- فعالیت به تولید کالا و خدمات نهائی منجر

شود ۳- تولید در محدوده مکانی معین صورت گیرد ۴- فعالیت، قانونی و

مجاز باشد.

۵- چرا سالانه باید در صدی از تولید را بابت استهلاک کنار گذاشت؟ برای

جایگزینی یا تعمیر کالاهای سرمایه ای

۶- کدامیک از دو شاخص در آمد (ملی و سرانه) اهمیت بیشتری دارد در آمد

سرانه که مشخص کننده سهم متوسط هر فرد جامعه از میزان درآمد یا تولید

آن جامعه است، معیار مناسبی برای مقایسه سطح زندگی و رفاه در جوامع

مختلف است.

۷- برای محاسبه ارزش کل تولیدات جامعه چه روشهایی وجود دارد؟ ۱-
روش هزینه ۲- روش درآمد ۳- روش تولید (ارزش افزوده)

۸- آیا برای محاسبه ارزش کل تولیدات جامعه استفاده از یک روش کافی است؟ چرا؟ خیر، زیرا، بمنظور جلوگیری از اشتباه حداقل باید از دو روش،
ارزش تولیدات کل جامعه را حساب کرد

۹- روش ارزش افزوده را در محاسبه ارزش کل تولیدات جامعه شرح دهید.
کالاها و خدماتی که خانوارها استفاده میکنند، مراحل مختلف تولید را طی کرده و در هر مرحله، بر ارزش محصول افزوده میشود و بمرحله بعد تحویل میگردد. برای محاسبه ارزش کل تولید کالاها و خدماتی نهایی، ارزشهای افزوده شده در مراحل مختلف را با هم جمع میکنند، بعنوان مثال، ارزش پنبه تولید شده در یک جامعه ۵۰۰ ریال است. اگر پنبه در کارخانه نساجی به نخ تبدیل شود، ارزش آن ۷۰۰ ریال و اگر نخ به پارچه تبدیل شود، قیمتش ۱۰۰۰ ریال و با تبدیل پارچه به پوشاک، ۵۰۰ ریال میشود. پس در هر مرحله بقیمت کالای اولیه مقداری افزوده شده، این ارزش افزوده مساوی با قیمت نهایی کالای تولید شده ((پوشاک)) است

۱۰- برای جلوگیری از اشتباه ناشی از افزایش قیمت در محاسبه تولید کل جامعه چه باید کرد؟ سال معینی را بعنوان (سال پایه) انتخاب و ارزش تولید هر سال را بر حسب قیمت در سال پایه (نه سال جاری) محاسبه میکنیم، بدین ترتیب، اثر تغییرات قیمت در محاسبه تولید کل از بین میرود و تغییرات موجود فقط نشان دهنده تغییر میزان تولید کالاها و خدمات خواهد بود

جواب سوالات فصل اول-بخش دوم

۱_ تولید چیست؟ به کلیه فعالیتهایی که برای تبدیل منابع به کالاهای مورد نیاز بکار گرفته میشود ((تولید)) می گویند.

۲_ آیا همه محصولات تولید شده به صورت مستقیم بمصرف میرسند؟ خیر؛ بعضی از محصولات مثل سنگ آهن، مورد استفاده مستقیم قرار نمیگیرد بلکه مورد استفاده مؤسسات تولیدی دیگر میباشد که آنها برای تولید ماشین استفاده میشود

۳_ سود چیست و چگونه محاسبه میشود؟ اگر میزان درآمد تولید کننده از هزینه اش بیشتر باشد میگوییم تولید کننده سود برده است. سود عبارت است از تفاوت بین درآمد و هزینه. (هزینه - درآمد = سود)

۴_ تولید کنندگان برای جلوگیری از ضرر چه اقداماتی انجام میدهند؟ هزینه های خود را تا حدّ ممکن کاهش میدهند؛ مثل جلوگیری از استخدام نیروی انسانی غیر ضروری، صرفه جویی در مصرف موادّ اولیه و جلوگیری از ریخت و پاش.

۵_ تولید کنندگانی که ب فکر کسب سود بلند مدتند، معمولاً کدام شیوه کاری را دنبال میکنند؟ ابتدا کالا را با قیمت کمتر عرضه کرده و بجای صرفه جویی در هزینه ها، سعی میکنند کالایشان را با کیفیت تر عرضه کنند. در اینصورت، ممکن است سود فعلی آنها کاهش یابد ولی مشتریان بیشتری، جذب میکنند و میتواند در سالهای آینده فروش بیشتر داشته باشند

۶_ عوامل تولید را نام برده ، بگویید کدامیک مهمتر است.(منابع

طبیعی_نیروی انسانی_سرمایه) نیروی انسانی مهمتر است

۸_ پولی که تولیدکننده برای خرید عوامل تولید میپردازد، با چه عنوانهایی

نصیب خانوارها میشود؟ اجاره، مزد، حقوق، سود

جواب سوالات فصل دوم-بخش دوم

۱- تولیدکنندگان و مصرف کنندگان هنگام افزایش قیمت یک کالا، چه رفتاری از خود نشان میدهند؟ تولید کنندگان هنگام افزایش قیمت کالا، عرضه آن را افزایش و مصرف کنندگان، میزان مصرف و خرید خود را کاهش می دهند.

۲-عوامل موثر بر تصمیم مصرف کننده، در خرید کالا را نام ببرید. قیمت

کالا، درآمد، سلیقه مصرف کننده و قیمت سایر کالاها

۳-انگیزه مصرف کننده در خرید کالا چیست؟ (رفع نیاز)۴- انگیزه

تولیدکننده در تولید کالا چیست؟ (کسب سود)

۵- بازار در چه شرایطی دچار مازاد عرضه و در چه شرایطی دچار کمبود عرضه میشود؟ در قیمتهای پایینتر از قیمت تعادلی بازار دچار کمبود عرضه میگردد، زیرا بدلیل ارزان بودن کالا تقاضا برای آن زیاد است و تولیدکننده هم انگیزه برای تولید بیشتر ندارد. در قیمتهای بالاتر از قیمت تعادلی، بازار دچار مازاد عرضه میگردد، چون، بدلیل گرانی کالا، تولیدکننده بخاطر کسب

سود بیشتر به تولید بیشتر میپردازد، در حالیکه مصرف کننده بخاطر گران بودن به خرید آن تمایلی ندارد

۶- هنگامی که بازار دچار کمبود عرضه است، چگونه میتواند بحالت تعادلی برسد؟ زمانی که قیمت یک کالا از سطح قیمت تعادلی پایین تر میآید بازار دچار کمبود عرضه میگردد و گروهی از مصرف کنندگان موفق بخريد آن کالا نمیشوند و برای بدست آوردن آن حاضرند مبلغ بیشتری بپردازند و قیمت آن افزایش مییابد. در این حالت، تولیدکننده به تولید بیشتر رغبت پیدا کرده و تولید را افزایش میدهد و فاصله بین عرضه و تقاضای آن کالا کاهش می یابد تا بقیمت تعادلی برسد

۷- بازار انحصاری و بازار رقابتی چه تفاوتی دارند؟ در رقابتی خریدار و فروشنده زیاد بوده و هیچکدام نمیتواند شرایط خود را تحمیل کند. اما در انحصاری، خریدار یا فروشنده ممکن است یک (یا چند نفر) باشد و انحصارگر شرایط خود را تحمیل میکند

۸- مزایای بازار رقابتی نسبت به بازار انحصاری چیست؟ ۱- در بازار رقابتی، خریدار قدرت انتخاب دارد و کالای مرغوب و باقیمت پایین تهیه میکند. ولی در انحصاری، انحصارگر شرایط خود را بخريدار تحمیل میکند ۲- در رقابتی، فروشنده بخاطر رقابت، سعی در بالابردن کیفیت کالا میکند و از سوی دیگر، قیمت خود را کاهش میدهد که در بازار انحصاری چنین نیست

جواب سوالات فصل اول-بخش سوم

۱- اهداف اقتصادی دولت را فهرست کنید. هدایت جامعه به توسعه اقتصادی، ایجاد شغل، ثبات قیمتها، مقابله با تورم.

۲- چرا دولتها برای تثبیت قیمتها تلاش میکنند؟ زیرا افراد کم درآمد جامعه برای تأمین کالاهای مورد نیاز خود با مشکلات جدی روبه‌رو شده و در نتیجه سطح رفاه عمومی کاهش می‌یابد.

۳- نقش دولت را در رشد و توسعه اقتصادی به اختصار توضیح دهید. دولتها میتوانند با اتخاذ سیاستهای اقتصادی، حرکت جامعه را بسمت توسعه سرعت بخشند یا کند کنند در کشورهای پیشرفته، دولتها در حرکت بسوی توسعه، تأثیر داشته‌اند.

۴- چرا مقابله با فقر یکی از هدف‌های مهم دولت‌هاست؟ زیرا همه به ضرورت حمایت و کمک اقشار ثروتمند به فقرا تأکید داشته و نهضت‌های اجتماعی - سیاسی نیز با شعار تلاش برای بهبود زندگی فقرا شکل گرفته‌اند. از دیدگاه اقتصاددانان رفع فقر و حمایت از کم‌درآمدها، راهی برای گسترش توسعه اقتصادی و حرکتی در جهت تسریع روند توسعه یافتگی جامعه است.

۵- تاثیر نحوه توزیع درآمد بر توسعه اقتصادی را تجزیه و تحلیل کنید.

۶- دولت فعالیت‌های خود را در اقتصاد به چه صورت‌هایی انجام می‌دهد؟

۷- دولت چگونه از طریق وضع قوانین و سیاست‌گذاری میتواند در اقتصاد دخالت نماید؟ دولت برای هدایت اقتصاد در مسیری مطلوب و با هدف ایجاد

نظم در فعالیتهای اقتصادی، قوانینی را وضع میکند و سیاستهایی را طراحی میکند

۸- دولت چه زمانی می‌تواند قوانینی درست و کارآمد در زمینه‌ی اقتصاد طراحی کند؟ دولت باید به مسائل مختلف اقتصادی کشور شناخت کامل داشته باشد تا بتواند قوانینی کارآمد را تهیه کند.

۹- تفاوت دو دیدگاه مخالفان و موافقان دخالت دولت در اقتصاد را در محور عرضه‌ی کالا و خدمات توضیح دهید.

جواب سوالات فصل دوم-بخش سوم

۱- کدامیک از اصول قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به مسائل اقتصادی با عنوان اقتصاد و امور مالی پرداخته است؟

فصل ۴ قانون اساسی ، (اصل ۴۳ تا ۵۰) با عنوان اقتصاد و امور مالی چهار چوب نظام اقتصادی مطلوب را ترسیم کرده است

۲- ویژگیهای اساسی نظام اقتصادی کشور را از دیدگاه قانون اساسی فهرست کنید؟

-اقتصاد وسیله است نه هدف- استقلال اقتصادی- تلاش برای ریشه کنی فقر- توجه به شان و منزلت انسان- مشروع بودن مالکیت در عین مبارزه با ثروت اندوزی حرام- ایجاد شکوفائی اقتصادی در تمام مناطق و رفع تبعیض- رشد پایدار و حفظ محیط زیست

۳- تفاوت تعالیم اقتصادی اسلام را با اقتصاد مصرف گرا و مصرف زده غرب شرح دهید.

۴- در اصل چهل و سوم قانون اساسی برای رسیدن به استقلال اقتصادی بر چه نکات محوری تاکید شده است؟ جلوگیری از سلطه‌ی اقتصادی بیگانگان بر اقتصاد کشور، منع اسراف، استفاده از علوم و فنون و تربیت افراد ماهر

۵- در اصل چهل و سه قانون اساسی در خصوص توجه به شان و منزلت انسان به چه نکاتی تاکید شده است؟ در بند چهارم آن رعایت آزادی انتخاب شغل و عدم اجبار افراد به کاری معین و جلوگیری از بهره‌کشی از کار دیگری تاکید شده است

۶- قانون اساسی مشروع بودن مالکیت را چگونگی نه مورد توجه قرار داده است؟

۷- قانون اساسی برای رفع تبعیض بین مناطق کشور دولت را به چه کارهایی مکلف کرده است؟ دومین بند قانون اساسی ایجاد امکان کار برای همه تا رسیدن به مرحله‌ی اشتغال کامل تاکید دارد

۸- در قانون اساسی به منظور حفظ محیط زیست و توسعه‌ی پایدار چه تدبیری اندیشیده شده است؟

جواب سوالات فصل سوم-بخش سوم

۱- بودجه و صورت حساب چه تفاوتی دارند؟ برخلاف صورت حساب که از دفاتر و اسناد استخراج میگردد و بمخارج هزینه شده یا درآمد وصول شده

مربوط میشود، بودجه یک سند پیش‌بینی و برنامه کار برای آینده است و ارقام بودجه تخمینی است

۲- چگونه می‌توان اهداف را به وسیله‌ی بودجه ارزیابی کرد؟ از آن‌جا که دستگاه‌های مالی درآمد محدودی دارند و هدف‌های متعددی برای مصرف این درآمدها وجود دارد، بودجه می‌تواند بیانگر ارزش نسبی اهداف تعیین شده باشد.

۳- چه تفاوتی بین لایحه بودجه و قانون بودجه وجود دارد؟ لایحه بودجه، متن پیشنهادی بودجه است که توسط سازمان برنامه و بودجه تدوین و پس از تصویب دولت بمجلس تقدیم و پس از تصویب نمایندگان، لایحه بودجه بقانون بودجه تبدیل میشود

۴- نظارت بر اجرای بودجه بعهده‌ی کدام سازمان و چگونه صورت می‌گیرد؟ در همه کشورها، حق نظارت بر اجرای بودجه برای مجلس نمایندگان است. انجام این وظیفه بعهده‌ی دیوان محاسبات که اعضای آن را مجلس نمایندگان انتخاب میکنند

۵- ویژگی‌های مالیات غیرمستقیم را ذکر کنید. مالیات غیرمستقیم مالیاتی است که بطور غیرمستقیم از اشخاص دریافت می‌شود و قسمتی از بهای کالای مورد خریداری است و خریدار از میزان آن اطلاع ندارد. همچنین بمیزان مصرف افراد بستگی دارد ۶- در چه شرایطی نشاراسکناس باعث تورم میشود؟ اگر اقتصاد در شرایط اشتغال کامل باشد و انتشار پول با ارائه کالای

جدید همراه نباشد باعث ایجاد تورم میشود. زیرا قدرت خرید به جامعه وارد شده که در مقابل آن کالایی وجود ندارد

۷- یارانه چیست؟ چرا دولت یارانه می‌پردازد؟ دولت برای تهیه کالاهای اساسی مردم به قیمت ارزان، از بودجه خود مبلغی را می‌پردازد. یعنی کالا را به قیمت گرانتر تهیه کرده و به قیمت ارزان‌تر به دست مصرف‌کننده می‌رساند. مابه‌التفاوت قیمت پرداختی از سوی دولت و بهایی که به دست مصرف‌کننده می‌رسد، یارانه می‌گویند.

۸- چرا عده‌ای معتقدند که سرمایه‌گذاری اجتماعی مهم‌ترین سرمایه‌گذاری دولت است؟ زیرا بدون داشتن نیروهای متخصص و متعهد انجام سایر سرمایه‌گذاری‌ها و کسب استقلال اقتصادی میسر نخواهد بود.

سوالات آخر بخش مفاهیم و معیارهای توسعه (ص ۹۷ - ۹۰)

۱- چرا مبحث توسعه اقتصادی دارای اهمیت است؟ بخاطر یافتن پاسخی برای علت عقب‌ماندگی بعضی از جوامع

۳- برای اندازه‌گیری میزان توسعه از چه معیارهایی استفاده میشود؟ امکانات بهداشتی، غذایی و آموزشی، نرخ مرگ و میر، امید به زندگی و نرخ بی‌سوادی

۴- چرا بطور قطع نمی‌توان از معیار درآمد سرانه برای اندازه‌گیری توسعه استفاده کرد؟ زیرا تعدادی از کشورهای در حال توسعه با داشتن ماده گرانبهایی مانند نفت، امکان دستیابی به درآمد سرانه بالا را دارند

بخش توزیع در آمد و فقر(ص ۱۰۲-۹۸)

۱- رابطه نابرابری در توزیع درآمد و رشد اقتصادی را مورد تجزیه و تحلیل قرار دهید؟ برابری در توزیع درآمد، باعث افزایش پس‌انداز بین گروه پردرآمد شده و سرمایه‌گذاری و رشد اقتصادی پدید می‌آید.

۲- مهمترین معیاری که بوسیله آن می‌توان از سطح رفاه اجتماعی در جامعه مطلع شد، چیست؟ آگاهی یافتن از وضعیت فقر و توزیع درآمد در آن جامعه

۳- معیار خط فقر چیست و چه چیزی را در جامعه مشخص می‌کند؟ در هر جامعه با توجه به شرایط اقتصادی، مصرفی و سلیقه مردم میتوان حداقل درآمد را برای تأمین نیازهای اولیه محاسبه کرد

۴- از چه معیاری برای سنجش وضعیت توزیع درآمد استفاده می‌کنند؟ چرا؟ شاخص دهکها، با محاسبه نسبت دهک دهم به دهک اول بدست می‌آید هرچه این نسبت بیشتر، توزیع درآمد در آن جامعه نامناسبتر

۵- برنامه‌ریزان اقتصادی برای رسیدن به توسعه باید به چه عاملی توجه کنند؟ چرا؟ بهبود وضعیت اقتصاد بخصوص در زمینه تولید صنعتی، زیرا انسان بعنوان مهمترین عامل تولید، به آموزش و تأمین اقتصادی-اجتماعی نیاز دارد

۶- مهمترین ابزاری که بوسیله آن میتوان بانابرابری توزیع درآمد مقابله کرد، کدام است؟ سیستم کارآمد مالیاتی

بخش دولت و توسعه(ص ۱۱۲-۱۰۴)

۱- چرا طرفداران اقتصاد آزاد با دخالت دولت در اقتصاد مخالف‌اند؟ زیرا معتقدند که دخالت دولت در اقتصاد باعث کاهش تحرک بخش خصوصی می‌شود. دولت بجای مردم تصمیم گرفته و نظم اقتصادی را بهم می‌زند

۲- دیدگاه طرفداران مداخله‌ی دولت در اقتصاد را به اختصار بیان کنید. کشورهای توسعه‌یافته امروزی زمانی حرکت خود را بسوی توسعه آغاز کردند که در عرصه صنعت، تجارت رقیب نداشتند و براحتی توانستند به بازارهای جهانی نفوذ نموده و مراحل اولیه توسعه را پشت سر بگذارند.

۳- بنظر شما تشبیه رابطه دولت و بخش خصوصی به رابطه پدر و مادر به فرزندان صحیح است؟ چرا؟ کشورهای در حال توسعه در مراحل اولیه توسعه خود بحضور دولتی مقتدر نیاز دارند، مانند کودک در سنین پایین که هنوز تجربه و توان کافی ندارد و نیاز به پدر و مادر دارد

سوالات آخر فصل اول، بخش ۵

۱- انتخاب فلزات به عنوان پول چه مزایایی و چه مشکلاتی داشت؟
مشکلات: الف) میزان طلا و نقره در دسترس بشر محدود بود ب) در مبادلات با حجم زیاد پول فلزی وسیله پرداخت مناسبی نبود. مزایا: انتخاب پول فلزی موجب گسترش تجارت بین ملت‌ها شد و باعث رونق دریانوردی و حمل و نقل شد. ب: موجبات تشویق افراد به فعالیت‌های مختلف در زمینه اندوخته شدن ثروت‌های بزرگ را نیز فراهم آورد.

۲- چه عواملی موجب پیدایش پول کاغذی شد؟ به علت وجود مشکلات در معاملات به وسیله پول فلزی

۳- بنظر شما، استفاده از پول تحریری و کارت اعتباری به جای اسکناس، برای جامعه چه مزایایی دارد؟ پول نقد بین افراد ردوبدل نمیشود و بانک موجودی حسابی را کاهش و موجودی حساب دیگری را افزایش می‌دهد.

۴- بین ارزش پول و حجم آن چه ارتباطی وجود دارد؟ هرچه حجم پول نسبت به تولید کمتر، قدرت خریدش بیشتر

۵- رابطه تورم و ارزش پول را تجزیه و تحلیل کنید. اگر در جامعه بین حجم پول در گردش و عرضه کالا و خدمات تناسب وجود نداشته باشد، قدرت خرید پول کاهش و قیمت‌ها افزایش می‌یابد

۶- نشر اسکناس در چه صورت موجب ایجاد تورم میشود؟ در صورتیکه کالای موجود جامعه نتواند افزایش یابد

۷- بانک مرکزی چرا و با چه شیوه‌هایی حجم پول را کاهش میدهد؟ برای پیشگیری از افزایش قیمت الف) استقراض از سیستم بانکی ب) افزایش نرخ سپرده‌های قانونی پ) سیاست بازار باز (فروش اوراق قرضه)

۸- هدف بانک مرکزی از خرید و فروش اوراق قرضه چیست؟ کاهش و افزایش حجم پول در گردش

سوالات آخر فصل ۲، بخش ۵

۱- در عملیات بانکی مفهوم اعتبار چیست؟ مؤسسات برای انجام فعالیتهای اقتصادی به پول نیاز دارند در صورتیکه فعالیتشان مطابق با شرایط بانک باشد و بانک از بازپرداخت بدهی اطمینان یابد مبلغ وام را طی اسنادی ب مشتری میپردازد و فرد متناسب با مبلغ وام نزد بانک اعتبار کسب میکند و باید بدهی خود را در زمان سررسید بپردازد

۲- اسناد اعتباری کوتاه مدت و بلندمدت چه تفاوتی دارند؟ زمان بازپرداخت اسناد اعتباری کوتاه مدت یکسال یا کمتر است (سفته یا برات) ولی زمان بازپرداخت اسناد اعتباری بلندمدت، اغلب بیش از یکسال است (اوراق قرضه)

۳- بانک چه خدماتی ب مشتریان ارائه میدهد؟ (۱ اعتباری ۲)

مالی (۳) خرید و فروش ارز (۴) سایر خدمات بانکی

۴- «ظهر نویسی» چیست؟ اگر طلبکار قبل از زمان سررسید نیاز به پول داشته باشد، می تواند سفته را پشت نویس کرده و با دریافت مبلغ کمتری، طلب خود را بدیگری انتقال دهد

۵- شرایط تنزیل کردن اسناد اعتباری را بیان کنید. اگر فردی ورق بهاداری مانند سفته یا برات را در اختیار داشته باشد و قبل از زمان سررسید آن به پول احتیاج پیدا کند، میتواند آن ورق بهادار را به بانک ارائه کند، بانک مبلغی کمتر از آنچه در سند قید شده، به او میپردازد و اصل مبلغ را در زمان مقرر از بدهکار اصلی دریافت میکند

۶- منظور از عملیات مالی بانکها چیست؟ بانک بمنظور سود، اوراق قرضه را که منتشر شده، خریداری میکند و این اوراق را بمبلغی بیش از مبلغ خرید به سپرده گذار خود میفروشد. این فعالیت بانک را عملیات مالی می نامند

۷- بانکها با خرید و فروش ارز، نیازهای چه افرادی را برطرف می کنند؟
افرادی که میخواهند به کشورهای دیگر سفر کنند- اتباع کشورهای دیگر -
بازرگانی که برای خرید کالای کشور دیگر ناچار به پرداخت ارز هستند

۸- در نظام بانکی بدون ربا، بانکها چگونه کسب درآمد میکنند؟ از طریق سرمایه گذاری مستقیم در طرحهای تولیدی و عمرانی- با عقود اسلامی مجاز میتوانند وام داده و بطور غیرمستقیم در سرمایه گذاریها شرکت کنند

۹- بانک مرکزی چگونه بفعالیت بانکها نظارت میکند؟ با ایجاد سیستم خاص کنترل، سیاستهای خود را از طریق سیاستهای پولی مناسب با شرایط اقتصادی اعمال میکند و بانکها را در جهت ارائه خدمت بفعالیت وامی دارد

سوالات آخر فصل ۳، بخش ۵

۱- نقش بورس و نقش بانک را در اقتصاد جامعه باهم مقایسه کنید. بانک از محل سپرده های مردم، وام مورد نیاز را تأمین میکند و بهره و اصل وام دریافتی را از وام گیرندگان دریافت مینماید. ولی در بورس، مراکز تجاری و بازرگانی بجای بانک، وام را مستقیماً از مردم دریافت می کنند و نقش واسطه ای بانک حذف میشود

۲- بورس چگونه از نوسان شدید قیمت جلوگیری میکند؟ با قیمت گذاری
سهام و اوراق بهادار

۳- تفاوت اوراق مشارکت و اسناد خزانه در چیست؟ الف: اسناد خزانه فقط
توسط دولت صادر میشود ولی اوراق مشارکت میتواند توسط شرکتهای دولتی
یا خصوصی صادر شود ب: اسناد خزانه دارای سود مشخص و بدون خطر و
ریسک هستند در حالیکه اوراق مشارکت دارای سود و خطر متفاوت می باشد
۱۷- کدام دسته از اوراق بهادار خطر(ریسک) ندارند؟ چرا؟ اسناد خزانه، زیرا
دولت این اوراق را به قیمت کم تر از مبلغ اسمی فروخته و در زمان سررسید،
به مبلغ اسمی ، خریداری می کند.

۲- اوراق مشارکت به چه منظور منتشر می شود؟ به منظور تأمین اعتبار
طرحهای عمرانی

سوالات آخر فصل ۱ ، بخش ۶

۱- بنظر شما، چرا کشورها به تجارت بین الملل روی می آورند؟ مردم هر
کشور نیازهایی دارند و اغلب امکانات داخلی برای رفع آنها کافی نیست بدین
جهت باید از طریق تجارت بین المللی نیازهای یکدیگر را رفع نمایند
۲- محدودیتهایی را که در گذشته مانع تجارت بین المللی میشد، ذکر کنید.
ناامنی و ضعف دولتها- هزینه تجارت

۳- عواملی که انگیزه تجارت بین‌الملل را در افراد ایجاد میکند یا آن را از بین میبرد، برشمرد. (۱) یکسان نبودن منابع و عوامل تولید (۲) یکسان نبودن

کشورها از نظر دسترسی به فناوری (۳) شرایط اقلیمی متفاوت (۴) مزیت نسبی

۴- مزیت نسبی چیست؟ و چه تأثیری بر تجارت بین‌الملل دارد؟ «اصل مزیت

نسبی» به این نکته اشاره دارد که هر منطقه باید کالایی را تولید کند که

هزینه‌ی تولید آن در مقایسه با سایر نقاط کم‌تر باشد.

۵- شرایط اقلیمی چگونه بر تجارت بین‌الملل تأثیر می‌گذارد؟ تنوع آب و

هوایی و شرایط طبیعی متفاوت در سرزمین‌های مختلف باعث می‌شود که هر

سرزمین شرایط تولید محصولات خاصی را داشته باشد.

۶- مصرف‌کنندگان از تجارت بین‌الملل چه سودی می‌برند؟ (۱) واردات کالاهای

خارجی بمصرف‌کننده امکان میدهد که از کالای متنوع و ارزان استفاده کند.

(۲) صادرات کالا بخارج باعث میشود که مصرف‌کننده، ارز لازم برای پرداخت

بهای کالاهای ضروری وارداتی را بدست آورد

۷- انواع سیاستهای تجاری را نام ببرید، در چه مواردی از آنها باید بهره

جست؟ الف: سیاست ایجاد مانع بر واردات با تعرفه های گمرکی، عوارض

واردات (برای حمایت از تولید داخلی و کاهش وابستگی) ب: سیاست

تسهیلات صادرات با یارانه های اقتصادی و حقوقی (برای تشویق صادرات و

نفوذ به بازارهای جهانی)

سوالات آخر فصل ۲ ، بخش ۶

۱- سازمانهای اقتصادی (منطقه‌ای و جهانی) چگونه سبب صلح میشوند؟ با گره

زدن منافع اقتصادی کشورها بهم

۲- صندوق بین‌المللی پول برای چه اهدافی تشکیل شده؟ همکاری کشورهای

عضو، جهت حل مسائل پولی بین‌المللی

۳- بانک بین‌المللی توسعه و ترمیم به چه منظور بوجود آمد؟ برای جبران

خرابی‌های ناشی از جنگ جهانی دوم

۴- شرایط اعطای وام سازمان بین‌المللی توسعه و مؤسسه مالی بین‌المللی را

مقایسه و تفاوتها و شباهتهای آنها را بگویید. شرایط وام از طرف سازمان

بین‌المللی توسعه از شرایط مؤسسه مالی بین‌المللی بهتر است. وام سازمان

بین‌المللی توسعه فقط برای انجام طرحهای توسعه و با ضمانت دولتها پرداخت

میشود ولی وام مؤسسه مالی توسعه بدون ضمانت دولتها و برای مدرنیزه

کردن، گسترش فعالیت صنعتی و افزایش بازدهی اینگونه فعالیتها می‌باشد

۵- اصل «دولت کامله‌الوداد» در سازمان تجارت جهانی بر چه موضوعی اشاره

دارد؟ یعنی اگر یکی از اعضا در عوارض گمرکی، شرایط خوبی، به کشوری

عطا کند. سایر کشورهای عضو باید این شرایط را رعایت کنند

۶- هدف از تأسیس سازمان خواروبار و کشاورزی ملل متحد (فائو) چه بوده

است؟ بهبود تغذیه مردم، توزیع مناسب مواد غذایی - ارائه اطلاعات لازم به

کشورها، جهت افزایش بازدهی کشاورزی و سطح تغذیه در جهان

۷- اهداف اکو را ذکر کنید- بهبود شرایط توسعه اقتصادی کشور عضو - اتخاذ تدابیر برای حذف تدریجی موانع تجاری در منطقه اکو- برنامه برای توسعه منابع انسانی- تسریع برنامه‌های زیربنای حمل‌ونقل و ارتباطات

۸- چه عواملی از گسترش روابط بین کشورهای عضو اکو جلوگیری میکنند؟- عدم امکان تولید برخی کالاهای سرمایه‌ای در کشورهای عضو-تولید مشابه بین اعضا- تفاوت در ایدئولوژی حاکم بر کشورهای عضو

سوالات از داخل کتاب فصل مفاهیم و معیارهای توسعه (ص ۹۷- ۹۰)

۱- درصد قابل توجه از کل جمعیت جهان را چه کسانی تشکیل می‌دهند؟
افرادی که در فقر و محرومیت اند

۲- مفهوم رشد چیست؟ رشد مفهومی کمی دارد و صرفاً به معنای افزایش تولید است.

۳- در چه زمانی در جامعه رشد داریم؟ در صورتیکه میزان تولید در دوره‌ای معین نسبت به دوره‌ی قبل افزایش یابد

۴- چند مثال برای رشد بزنید. افزایش تولید، تأسیس کارخانه‌های جدید، گسترش توسعه‌ی مراکز تولیدی فعلی

۵- مفهوم توسعه چیست؟ می‌توان توسعه را یک مفهوم کیفی دانست.

۶- آیا مفهوم توسعه بر رشد هم دلالت دارد؟ بله

۷- اگر با بکارگیری روشهای بهتر در تولید (بذر اصلاح شده - سموم دفع آفات نباتی - فن آوری برتر) تولید افزایش یابد چه پدیده‌ای رخ داده است؟

توسعه

۸- نتایج حاصل از رشد را در چه زمانی می‌توان مشاهده کرد؟ کوتاه مدت

۹- نتایج حاصل از توسعه را در چه زمانی می‌توان مشاهده کرد؟ بلندمدت

۱۰- چرا اقتصاددانان معمولاً دو شاخص رشد و توسعه‌ی جوامع را با معیارهای کمی اندازه‌گیری می‌کنند؟ زیرا اولاً: میتوانند اثر سیاستهای مختلف را تجزیه و تحلیل کنند و ثانیاً: تغییر را در جوامع مختلف باهم مقایسه کنند

۱۱- بهترین معیار برای سنجش «رشد» چیست؟ درآمد سرانه

۱۲- چرا «درآمد سرانه» نسبت به «درآمد ملی» معیار بهتری است؟ زیرا در طول

زمان جمعیت کشور افزایش می‌یابد و با در نظر گرفتن درآمد ملی، رشد

جمعیت در نظر گرفته نمی‌شود

۱۳- برای مقایسه وضعیت جوامع مختلف، درآمد سرانه بر حسب چه پولی

محاسبه می‌شود؟ بر حسب دلار

۱۴- امروزه براساس چه معیار مهمی، کشورهای مختلف دنیا، طبقه‌بندی

می‌شوند؟ براساس سطح توسعه‌یافتگی

۱۵- چرا از درآمد سرانه میتوان بعنوان شاخص «توسعه‌یافتگی» استفاده

کرد؟ بعلت همبستگی بالا با شاخصهای توسعه

۱۶- از دید مورخان دلیل توسعه نیافتگی چیست؟ معتقدند برای یافتن آن باید به چند قرن پیش رجوع شود

سوالات از داخل کتاب، فصل توزیع درآمد و فقر (ص ۱۰۳-۹۸)

۱- در گذشته هدف اصلی برنامه ریزی های اقتصادی، تأکید بر کدام مورد بوده است؟ فقط رشد اقتصادی

۲- اقتصاددانان از چه راهی می خواستند منابع اصلی سرمایه را تأمین کنند؟ پس انداز

۳- چرا در گذشته تصور میشد که نابرابری در توزیع درآمد، موجب افزایش پس اندازها می شد؟ زیرا براساس یک اصل اقتصادی میل نهایی به پس انداز در گروه های بالای درآمدی بیش از گروه های کم درآمد است.

۴- نظریه ی رشد اقتصادی از طریق اختلاف درآمدی، چه نتیجه ای در کشورهای در حال توسعه برجای گذاشت؟ بسیاری از این کشورها نرخ های رشد اقتصادی مثبتی را تجربه کرده اند ولی در مجموع، سطح زندگی بخش بزرگی از جمعیت آنها ثابت مانده و حتی کاهش نیز یافته است.

۵- آیا نظریه ی رشد اقتصادی در ریشه کن سازی فقر مطلق در کشورهای در حال توسعه موفق بوده است؟ خیر

۶- حال حاضر چه هدف مهمی در برنامه ریزی کشورهای در حال توسعه است؟ نابود کردن فقر و تأمین رفاه اجتماعی

۷- کلمه‌ی فقر به طور عام دارای چه مفهومی است؟ مفهومی نسبی دارد، بدین معنا که حتی در کشورهای توسعه‌یافته کسانی، خود را نسبت به طبقات بالاتر

فقیر میدانند

۸- در مبحث توسعه‌ی اقتصادی «فقر» به چه مفهومی مورد نظر است؟ فقر

مطلق

۹- «فقیر مطلق» کیست؟ کسی است که درآمد لازم برای بقا و حفظ سلامت

جسمی و روحی خود را نداشته باشد.

۱۰- معیار خط فقر چیست و چه چیزی را در جامعه مشخص می‌کند؟ در هر

جامعه با توجه به شرایط اقتصادی، عادات مصرفی و سلیقه مردم میتوان

حداقل درآمد را برای تأمین نیازهای اولیه محاسبه کرد.

۱۱- وسعت فقر در هر جامعه تابع چه عواملی است؟ اولاً: درآمد سرانه کشور

ثانیاً: درجه نابرابری توزیع درآمد

۱۲- در هر سطحی از درآمد سرانه، در چه صورت میزان فقر بیشتر می‌شود؟

هرچه توزیع درآمد ناعادلانه‌تر باشد

۱۳- از جمله مشکلات اساسی که بر سر راه توسعه وجود دارد، چیست؟

توزیع نامتعادل درآمدها

۱۶- از دید تحلیل‌گران اقتصادی - اجتماعی کدام عامل مانع از مشارکت

مؤثر افراد می‌باشد؟ فقر

۱۷- از چه راهی می‌توان فقر را کاهش داد؟ از طریق توزیع عادلانه‌تر درآمدها

۱۸- وجود فقر گسترده و اختلاف درآمد، چه مشکلی پدید می‌آورد؟ مانعی قوی در راه پیشرفت اقتصادی است.

۱۹- از چه معیاری برای سنجش وضعیت توزیع درآمد استفاده می‌کنند؟ چرا؟ شاخص دهکها، با محاسبه نسبت دهک ۱۰ به دهک اول در کشورهای مختلف شاخص بدست می‌آید که برای مقایسه وضعیت توزیع درآمد بین آنها بکار می‌رود. هرچه این نسبت بیشتر، توزیع درآمد در آن جامعه نامناسبتر است

۲۰- افزایش بهره‌وری نیروی کار چه اثری بر درآمد ملی دارد؟ افزایش درآمد ملی را به دنبال دارد.

۲۱- اعمال سیاست‌هایی در جهت بهبود شرایط نامطلوب چه اثراتی در یک جامعه دارد؟ امید نسبت به آینده را در مردم تقویت می‌کند و همکاری بیش‌تری در اجرای برنامه‌های توسعه پدید می‌آورد.

سوالات از داخل کتاب، فصل دولت و توسعه (ص ۱۱۲-۱۰۴)

۲- از نظر طرفداران اقتصاد آزاد، در چه زمانی حرکت جوامع غربی به سوی توسعه آغاز می‌شود؟ از زمانی که دخالت دولت در اقتصاد محدود شد.

۳- طرفداران اقتصاد آزاد، چه دلایلی برای اثبات ادعای خود ارائه می‌دهند؟
آنها برای اثبات ادعای خود شواهد فراوانی از ناکارایی دولتها در عرصه
اقتصاد، را ارائه و نتیجه می‌گیرند که دولتها در اقتصاد دخالت نکنند

۴- از دید طرفداران اقتصاد آزاد، دولت به چه مسائلی بیش‌تر باید توجه کند؟
اگر دولت فقط به مسائل غیراقتصادی جامعه بپردازد، در این صورت جامعه
مجبور به تحمّل هزینه‌های ناشی از ناکارایی‌ها نمی‌شود.

۵- دیدگاه طرفداران مداخله‌ی دولت در اقتصاد را به اختصار بیان کنید.
کشورهای توسعه‌یافته امروزی زمانی حرکت خود را بسوی توسعه آغاز
کردند که در عرصه صنعت، تجارت و علم رقیب نداشتند و براحتی توانستند
به بازارهای جهانی نفوذ نموده و مراحل اولیه توسعه را پشت سر بگذارند.

۷- رقبای مؤسسات تجاری و تولیدی در کشورهای در حال توسعه چه کسانی
هستند؟ مؤسسات تجاری و تولیدی رقبای بزرگی در کشورهای توسعه‌یافته
دارند که فرصت فعالیت و کسب تجربه را به آنها نمی‌دهند.

۸- از نظر طرفداران دخالت دولت در اقتصاد، دولت چگونه میتواند شتاب
حرکت بسمت توسعه را افزایش دهد؟ با مدیریت بر توسعه کشور و تجهیز
امکانات

۱۰- تاریخ توسعه ایران به چند دوره تقسیم می‌شود؟ (۱) قبل از ۱۳۰۰ هـ

ش (۲) از ۱۳۰۰ تا ۱۳۵۷ (۳) بعد از ۱۳۵۷

۱۱- تحولات در اروپا و شکل‌گیری قدرتهای بزرگ در دوران کدام حکومت

در ایران بود؟ حکومت صفویه

۱۲- رقابت بین کشورهای اروپایی چه آثاری را در پی داشت؟ موجب تسریع

پیشرفت در کشورهای اروپایی شد. آنها با چنگ انداختن بر دارایی‌ها ملت‌های

جهان به ثروت‌اندوزی پرداختند و به نوسازی صنایع خود پرداختند.

۱۵- وضعیت ایران در زمان قاجار چگونه بود؟ بی‌کفایتی حکام به اوج رسید

۱۹- جریان توسعه‌ی دوران پهلوی چگونه بود؟ نوسازی و توسعه ایران به

صورت مجازی و بیمارگونه بوده و وابستگی ایران بقدرت‌های بزرگ بیش‌تر

شد

۲۱- دلیل افزایش حضور دولت در اقتصاد را در سالهای پس از پیروزی

انقلاب اسلامی بیان کنید. (۱) بدنبال اعلام قانون ملی شدن بعضی از فعالیتهای

اقتصادی، خیلی از کارخانه‌ها متعلق به وابستگان دربار بود و آنها، مالکیت این

واحدها را تصاحب کرده بودند (۲) با آغاز جنگ تحمیلی عراق علیه ایران و

محاصره اقتصادی، دولت جهت جلوگیری از تشدید بحران‌ها بفعالیت در این

عرصه پرداخته و به یک کارفرمای بزرگ تبدیل شد

۲۳- در سال‌های اخیر، تلاش‌های دولت بیش‌تر در چه جهتی بوده است؟ در

سال‌های اخیر دولت تلاش نموده تا به دولتی کوچک ولی کارآمد تبدیل شود و

به افزایش سرمایه‌گذاری در بخش خصوصی و جذب سرمایه‌گذاری خارجی و

افزایش کارآیی و بهره‌وری هم‌چنان ادامه دهد.

سوالات داخل کتاب بخش ۵

۱- مشکلات مبادله پایاپای چه بود؟ عدم تمایل همزمان دو طرف بمبادله- نبود معیار سنجش- فقدان وسیله پس انداز

۲- اولین پول به چه صورت بوده است؟ پول کالایی

۳- چرا کالا وسیله مناسبی در دادوستدها نبود؟ (۱ حجم زیاد ۲) فسادپذیری

۴- افزایش حجم مبادلات چه تأثیری بر گردش پول دارد؟ باعث افزایش نیاز به پول در گردش می شود.

۵- چه عواملی باعث پیدایش پول کاغذی شد؟- کمبود طلا و نقره- نامناسب بودن پول فلزی در مبادله حجم زیاد

۶- اولین رسیده‌های کاغذی بین کدام گروه ردّو بدل گردید؟ تجاری که به یکدیگر اعتماد داشتند.

۷- در قرون وسطی، در کدام شهر معامله با رسیده‌های کاغذی رونق یافت؟ در شهر ونیز ایتالیا

۸- پشتوانه رسید کاغذی «نخستین اسکناسها» چه بود؟ طلا و نقره‌ای که نزد صرافان و بازرگانان نگهداری میشد

۹- چرا دولت انتشار اسکناس را برعهده گرفت؟ چون تجار نتوانستند سکه‌ها را طبق رسید، بصاحبشان برگردانند

۱۰- نقدینگی چیست؟ مجموع اسکناس و مسکوکات دست مردم و سپرده‌های

دیداری و غیردیداری نزد بانکها

۱۱- «سپرده» چیست؟ پول‌هایی که مردم به دلایل مختلف به بانک می‌سپارند

۱۲- انواع سپرده را نام ببرید؟ الف) سپرده‌ی دیداری ب) سپرده‌ی

غیردیداری

۱۳- «سپرده دیداری» چیست؟ سپرده‌ای که موجودی آن به محض مطالبه،

باید پرداخت گردد

۱۴- «سپرده غیردیداری» به چند صورت می‌باشد؟ دو صورت الف) سپرده‌ی

مدت‌دار ب) سپرده‌ی پس‌انداز

۱۵- سپرده‌ی مدت‌دار چیست؟ حسابی که پول مشتری برای مدتی تقریباً

طولانی در آن نگهداری می‌شود

۱۶- سپرده پس‌انداز چیست؟ حسابی با مدت نامعین که مشتری میتواند

حساب را هر زمانکه بخواهد دریافت کند

۱۷- چرا سپرده‌های دیداری، جزئی از حجم پول بحساب می‌آیند؟ زیرا در

هر زمان قابل تبدیل به پول نقد هستند.

۱۸- چرا اقتصاد کنونی به نام اقتصاد پولی خوانده میشود؟ بعلت نقش بسیار

مهمی که پول در اقتصاد امروز دارد.

۱۹- فعالان صحنه اقتصاد چه کسانی هستند؟ تولیدکنندگان، توزیع کنندگان،

مصرف کنندگان

۲۰- چرا پول در مبادلات بجای معادلات پایاپای انتخاب شد؟ به علت

مشکلاتی که مبادلات پایاپای داشت

۲۱-وظایف پول را نام ببرید.- وسیله (پرداخت- سنجش ارزش- پس انداز و

حفظ ارزش- پرداخت آتی)

۲۲- واحد پول کشورهای آلمان، انگلیس و ایران را بترتیب نام

ببرید. آلمان(مارک) انگلیس(پوند) ایران(ریال)

۲۳- پرداخت های آتی پول، به چه صورتهایی میباشد؟ خریداری اقساطی و

ردوبدل کردن حواله های بانکی

۲۴- قدرت خرید پول، بستگی به چه عواملی دارد؟ بستگی به سطح عمومی

قیمت ها در جامعه دارد.

۲۵- تورم چیست؟ تورم عبارت است از افزایش بی رویه و مداوم سطح

قیمت ها

۲۶- نظریه های اصلی تورم، علت تورم را ناشی از چه می دانند؟ ناشی از

نابرابری عرضه و تقاضای کل در جامعه

۲۷- چه تفاوتی بین تعریف حجم پول و نقدینگی وجود

دارد؟ در نقدینگی (اسکناس، مسکوکات، سپرده های غیردیداری) منظور

میگردد، ولی در محاسبه حجم پول تنها) سپرده دیداری و اسکناس و
مسکوکات) منظور میشود

۲۸- سیاست‌های پولی از سوی کدام نهاد اعمال می‌شود؟ از طریق بانک
مرکزی

۲۹- هدف از اعمال سیاست‌های پولی چیست؟ حفظ ارزش پول کشور

۳۰- در زمان تورم، مخارج دولت چگونه تغییر می‌کند؟ مخارج دولت افزایش
می‌یابد.

۳۱- سپرده‌ی قانونی چیست؟ بانکها موظفند درصدی از پس‌اندازهای مردم را
نزد بانک مرکزی به ودیعه گذارند

۳۲- تنزیل مجدد چیست؟ وقتی بانک نیاز به نقدینگی دارد، اوراق اعتباری
مردم را در بانک مرکزی تنزیل مینماید

۳۳- در زمان تورم، بانک مرکزی نرخ تنزیل مجدد را چگونه تعیین میکند؟
نرخ تنزیل مجدد را افزایش می‌دهد.

۳۴- در زمان رکود، بانک مرکزی نرخ تنزیل مجدد را چگونه تعیین میکند؟
نرخ تنزیل مجدد را کاهش می‌دهد

۳۵- رکود چه خصوصیتی دارد؟ رواج بیکاری به شکل گسترده - کاهش
قیمت‌ها - کاهش انگیزه تولید

۳۶- در زمان رکود، چه نوع سیاست‌های پولی اعمال می‌گردد؟ انبساط پولی

۳۷- هدف بانک مرکزی از خرید اوراق قرضه چیست؟ باعث افزایش حجم

پول در گردش می‌شود

۳۸- سیاست مالی چیست؟ طرف کدام نهاد اعمال می‌کند؟ دولت برای سامان

دادن وضعیت اقتصادی اعمال می‌کند

۳۹- تغییرات در هزینه‌ها یا مالیات‌ها (درآمدهای دولت) به نام چه

سیاست‌هایی می‌باشد؟ سیاست‌های مالی

۴۰- در انجام سیاست‌های مالی دولت، کدام هزینه‌ها باید مورد توجه قرار

گیرد؟ هزینه‌های کم اهمیت‌تر دولت

۴۱- اگر دولت هزینه‌های سرمایه‌گذاری را کاهش دهد، با چه مشکلی

روبه‌رو خواهد شد؟ کاهش عرضه‌ی کالا

۴۲- مالیات بر درآمد اشخاص، چه نوع مالیاتی است؟ مالیات مستقیم

۴۳- مالیات بر کالاها و خدمات، چه نوع مالیاتی است؟ مالیات غیرمستقیم

۴۴- سیاست‌های مالی به چند دسته تقسیم می‌شوند؟ سیاست‌های انقباضی و

سیاست‌های انبساطی

۴۵- اصلیترین وظایف مؤسسات مالی کدام بود؟ تأمین امنیت پول تجار- انتقال

پول- آسان کردن فعالیت تجاری

۴۶- چه عاملی اعتبار، برای مؤسسات اعتباری اولیه بود؟ بازرگانان معروف،

ثروتمند و مورد اعتماد مردم

۴۷- چرا مؤسسات مالی ب فکر افتادند پولهای راكد را بكار گیرند؟ چون

هیچگاه موجودی صندوق به صفر نمیرسد

۴۸- مؤسسات مالی، در مقابل وامی که به تجار می دادند، از آنها چه چیزی

دریافت می کردند؟ بهره

۴۹- هدف بانک از ایجاد اسناد اعتباری چیست؟ تا بتوانند طلب خود را نیز از

وام گیرنده دریافت کنند

۵۰- خواص اسناد اعتباری چیست؟ قابل انتقال بوده و میتوان قبل از

سررسید، آنها را ب دیگران منتقل کرد

۵۱- اسناد اعتباری با توجه به زمان بازپرداخت بچند دسته تقسیم میشوند؟-

دیداری - کوتاه مدت - بلندمدت

۵۲- اسناد اعتباری دیداری (چک) چیست؟ بمحض رؤیت بانک، قابل

پرداختند و به آنها اسناد دیداری گویند

۵۳- بانک مبلغ قید شده بر روی چک را به چه کسی می پردازد؟ بفردی که

سند در وجه او صادر شده است.

۵۴- نام دیگر چک چیست و در معاملات به چه صورت مورد استفاده قرار

می گیرد؟ پول تحریری

۵۵- زمان بازپرداخت اسناد اعتباری کوتاه مدت چه قدر است؟ یک سال یا

کم تر

۵۶- سفته تعهد چه کسی به دیگری است؟ بدهکار متعهد میشود مبلغ معینی

را در زمان مشخص به طلبکار پردازد

۵۷- برات از سوی چه کسی صادر می‌شود؟ طلبکار - و بدهکار باید مبلغ

بدهی خود را در سررسید معین پردازد

۵۸- برات، چه زمانی جنبه قانونی پیدا میکند؟ اگر بدهکار وجه بدهی را با

امضا تأیید کند، جنبه قانونی پیدا میکند

۵۹- اوراق قرضه در چه زمانی منتشر میشوند؟ زمانیکه دولت به امکانات

مالی نیاز پیدا می‌کنند

۶۰- آیا اوراق قرضه دارای بهره هستند؟ بله

۶۱- زمان مربوط به اعتبارات بلندمدت چه قدر است؟ بیش از یک سال

۶۲- چرا اعتباری بلندمدت دارای اهمیت است؟ چون دریافت کنندگان آن را

در تولید یا بازرگانی بکار می‌گیرند

۶۳- از خدمات مهم بانکی کدام هستند؟ انتقال وجوه- وصول مطالبات

و پرداخت بدهی مشتریان- قبول امانات

۶۴- دریافت پول اضافی از وام‌گیرنده، براساس قوانین اسلام چه نام دارد؟ و

چه حکمی دارد؟ ربا بوده و حرام است

۶۵- برطبق قانون عملیات بانکی بدون ربا، بانک‌ها حق دریافت چه چیزی را

ندارند؟ هرگونه مبلغ از قبل تعیین شده

۶۶- عقود اسلامی مجاز را نام ببرید. (۱) قرض الحسنه (۲) مضاربه (۳) مشارکت مدنی (۴) مشارکت حقوقی (۵) فروش اقساطی (۶) معاملات سلف (۷) اجاره به شرط تملیک (۸) جعاله (۹) مزارعه (۱۰) مساقات (۱۱) خرید دین

۶۷- «قرض الحسنه» چیست؟ (بانک) مقداری مال را بدیگری واگذار و گیرنده، عین مال را در زمان معین پس میدهد

۶۸- «مضاربه» چیست؟ بانک، سرمایه را تأمین و دیگری با آن تجارت میکند و سود، بین شان تقسیم میشود

۶۹- «مشارکت مدنی» چیست؟ بموجب آن چند شخص (بانک) سرمایه نقدی، جنسی خود را در هم می آمیزند

۷۰- «مشارکت حقوقی» چیست؟ بانک قسمتی از سرمایه شرکتهای سهامی جدید را تأمین یا قسمتی از سهام شرکتهای سهامی موجود را خریداری می کند و از این طریق در سود آنها شریک می شود.

۷۱- «فروش اقساطی» چیست؟ بانک، تأسیساتی که عمرشان بیش از یکسال است بصورت قسطی بمشتری میفروشد

۷۲- «معاملات سلف» چیست؟ بانک محصولات تولیدی آینده بنگاهها را پیش خرید می کند.

۷۳- «اجاره بشرط تملیک» چیست؟ مستأجر پس از پرداخت اقساط به بانک، مالک مورد اجاره میشود

۷۴- «جعاله» چیست؟ طبق قرارداد کارفرما تعهد میکند در قبال عمل مشخص کارگزار، اجرت معینی به او بپردازد

۷۵- «مزارعه» چیست؟ بانک زمینی را برای مدتی بدیگری میدهد تا کشاورزی کند و سود بین دو طرف تقسیم میشود

۷۶- «مساقات» چیست؟ قرارداد میان صاحب باغ و دیگری با نگهداری باغ و برداشت و دریافت بخشی از محصول

۷۷- «خرید دین» را تعریف کنید. بانکها میتوانند اسناد و اوراق تجاری متعلق به واحدهای اقتصادی را تنزیل کنند

۷۸- میزان موفقیت بانکها، به چه عواملی بستگی دارد؟ میزان خدمات، تعداد مشتریان و میزان سپرده‌های مردم

۷۹- در چه صورت بانک به سود بیشتری دست می‌یابد؟ در صورت جذب سپرده بیشتر و افزایش اعتبارات

۸۰- وظایف بانک مرکزی را شرح دهید. -انتشار اسکناس-تنظیم حجم پول-نگهداری فلزات گرانبها و ارز دولت

۸۱- بورس، برقرارکننده تماس بین کدام گروه‌هاست؟ بین عرضه‌کنندگان و تقاضاکنندگان سرمایه

۸۲- بورس چه مکانی است؟ مکانی که کار قیمتگذاری و خرید و فروش کالاها و اوراق بهادار انجام میگیرد

۸۳- در بورس کالا چه نوع کالاهایی مورد معامله قرار می‌گیرد؟ کالاهای واسطه‌ای، مواد اولیه (گندم، جو، آهن)

۸۴- چه اندازه کالا در بازار بورس نگهداری میشود؟ کالا انبوه نیست و نمونه‌ای از آن نگهداری میشود

۸۵- اوراق بهادار به چند دسته کلی تقسیم می‌شود؟ سه دسته: اوراق سهام - اوراق قرضه - اسناد خزانه

۸۶- انواع سهام را نام ببرید. سهام عادی، سهام ممتاز، سهام مؤسس، سهام با حق چند رأی

۸۷- چرا سهامداران عادی، کنترل شرکت را در دست دارند؟ چون اکثریت سهام شرکت بصورت سهام عادیست

۸۸- کدام نوع از سهام، دارای بهره از قبل تعیین شده است؟ سهام ممتاز، از نظر دریافت سود پیش از سهام عادیست

۸۹- کدام نوع سهام در ازای زحمات مؤسسان پس از تصویب مجمع عمومی به آنها داده میشود؟ سهام مؤسس

۹۰- آیا دارندگان سهام مؤسس، در اداره امور شرکت حقی دارند؟ خیر

۹۱- در کدام نوع سهام بیش از سهام عادی حق رأی وجود دارد؟ سهام با حق چند رأی

۹۲- شرکت سهامی چگونه پدید می‌آید؟ شرکتی که از چند نفر تشکیل و سرمایه آن سهام هم‌ارزش است.

۹۳- سهام شرکت‌های سهامی در کجا بفروش میرسد؟ در بورس

۹۴- صاحبان سهام به چه نسبتی در شرکت، مسئولیت دارند؟ به اندازه‌ی مبلغی که سهم خریده‌اند

۹۵- شرکتی که تقاضای پذیرش در بورس را دارد، باید از چه راهی اقدام کند؟ تقاضا بدییرخانه هیئت پذیرش

۹۶- در چه صورت شرکت، در بورس پذیرفته میشود؟ پس از بررسی وضعیت مالی شرکت در هیئت پذیرش

۹۷- چه مزایایی برای شرکت پذیرفته شده در بورس وجود دارد؟ از معافیت‌های مالیاتی خاصی برخوردار میشود

۹۸- شرکت سهامی عام چگونه شرکتی است؟ قسمتی از سرمایه شرکت از طریق سهام بمردم فروخته میشود

۹۹- شرکت سهامی خاص چگونه شرکتی است؟ تمام سرمایه ، در موقع تأسیس، توسط مؤسسان تأمین شده است

۱۰۰- خصوصیات اسناد خزانه چیست؟ کوپن بهره ندارد. (در زمان فروش) دولت آنرا ارزانتر از مبلغ اسمی میفروشد

۱۰۱- اوراق مشارکت توسط چه نهادهایی منتشر می‌شود؟ شرکت‌های دولتی و خصوصی

۱۰۲- کدام نهاد، تهیه دستورالعمل و مقررات انتشار اوراق مشارکت در ایران را بر عهده دارد؟ بانک مرکزی

۱۰۳- اوراق مشارکت در چه اموری مورد استفاده می‌باشد؟ تأمین بخشی از منابع مالی طرح‌های سودآور

۱۰۴- اوراق مشارکت در چارچوب چه نوع عقدی منتشر می‌شود؟ در چارچوب عقد مشارکت مدنی

سوالات داخل کتاب - بخش ۶

۱- موانع قانون تجارت در گذشته چه بود؟ ناامنی راه‌ها - ضعف دولت‌ها و روابط بد بین دولت‌ها

۲- چرا در بعضی کشورها کالای فراوان یافت می‌شود؟ شرایط جغرافیایی مناسب - فراوانی منابع و تجربه افراد

۳- دلیل کاهش هزینه تجارت چیست؟ پیشرفت دانش - وجود امنیت نسبی - راه‌های مناسب - مقررات مورد قبول

۴- چرا تولیدکننده مستقیماً به صدور کالا اقدام نمی‌کند؟ زیرا معمولاً فرصت، تخصص و امکانات لازم را ندارند

۵- در امر تجارت کدام کشورها موفقتر هستند؟ هر کشوری که نیروی آموزش دیده بیشتری داشته باشد

۶- تجارت خارج چیست؟ فعالیت‌هایی تجاری که در خارج از مرزهای کشور صورت گیرد

۷- تجارت بین‌الملل چیست؟ مجموعه فعالیت‌های تجاری است که بین کشورهای مختلف دنیا انجام می‌شود.

۸- تجارت بین‌الملل چه نفعی برای کشورها دارد؟ کمک میکند از تولیدات کشورهای دیگر بهره برده و کالاهای مورد نیاز خود را با قیمت ارزانتر و کیفیت بهتر از خارج تهیه می‌کند

۹- دو نکته مهم درباره سازمان‌های مهم بین‌المللی چیست؟ الف: تمامی نهادهای بین‌المللی مهم دنیا پس از جنگ جهانی دوم تأسیس شدند ب: سازمان‌های مهم بین‌المللی وابسته به سازمان ملل متحد هستند

۱۰- اهداف صندوق بین‌المللی پول در ابتدای تأسیس چه بوده است؟ الف) ارتقای سطح اشتغال در کشورهای عضو ب) تشویق ثبات ارزی پ) کمک به برطرف کردن مشکل موازنه پرداخت خارجی کشورهای عضو

۱۱- بانک جهانی وابسته به کدام نهاد است و از چه مؤسساتی تشکیل شده است؟ سازمان ملل متحد و از مؤسسات: بانک بین‌المللی توسعه و ترمیم، مؤسسه مالی بین‌المللی و سازمان بین‌المللی توسعه تشکیل شده است

۱۲- سازمان بین‌المللی توسعه با چه هدفی تأسیس شد؟ برای رسیدگی

بوضعیت بدهی کشورهای در حال توسعه

۱۳- طرح یا برنامه‌ی مارشال چیست؟ امریکا بعد از جنگ جهانی دوم، برای

بازسازی اقتصادهای آسیب‌دیده‌ی کشورها هم‌پیمان خود در اروپا مبالغ

هنگفتی صرف کرد. این طرح به طرح مارشال معروف است.

۱۴- سازمان تجارت جهانی (گات) چه اهدافی داشت؟ ایجاد نظام اقتصادی

بین‌المللی آزاد و از دولت‌های امضاکننده خواسته شده بود که دخالت خود را

در امور تجارت بین‌المللی به کم‌ترین حد

۱۵- «دامپینگ» چیست؟ ارزان‌فروشی در کوتاه مدت بمنظور حذف رقبا از

بازار و به دست گرفتن بازار

۱۶- سازمان توسعه صنعتی (یونیدو) با چه هدفی بوجود آمد؟ گسترش توسعه

صنعتی در کشورهای عضو

۱۷- «یونیدو» فعالیت‌های خود را به چه صورت انجام میدهد؟ به دو صورت:

(۱) مستقل (۲) هماهنگ کننده

۱۸- اعضای اکو را نام ببرید. ایران-پاکستان-ترکیه-آذربایجان-ترکمنستان-

قزاقستان-قرقیزستان-ازبکستان-تاجیکستان

۱۹- اعضای اکو چه توانایی‌هایی دارند؟ ازبکستان (هواپیماسازی-صنایع

کشاورزی) قزاقستان (هسته‌ای-صنایع نظامی) قزاقستان، ازبکستان و

تاجیکستان (غنی سازی اورانیوم) آذربایجان و ایران (صنایع و تجهیزات نفتی)
ترکیه، پاکستان و ایران (صنایع سبک و نیمه سبک صنعتی)

۲۰- آ.سه. آن چه هدفی را دنبال میکرد؟ چرا در هدف خود موفق نبوده
است؟ همکاری اقتصادی بین اعضا - عدم همکاری سیاسی، بعد مسافت،
رقیب بودن کالاهای تولیدی و اختلاف درجه توسعه در کشورهای منطقه